

Är vi ett apatiskt folk som kurar i rädslans fosterställning?

"En gång var Sverige ett land där flyktingar betraktades som moraliskt särskilt beundransvärda människor, människor som ofta till priset av sin egen bekvämlighet försökt bekämpa orättvisor och missförhållanden. De svenska diplomaterna Raoul Wallenberg och Harald Edelstam gjorde stora insatser för att rädda förföljda människor, så många de kunde, i Ungern och Chile."

Så inledde Henry Ascher, ledamot i Svenska Barnläkarföreningens arbetsgrupp för flyktingbarn, en debattartikel i Svenska Dagbladet.

I onsdags såg vi honom i en tv-debatt om att man polisanmält föräldrar till apatiska barn. Om just den frågan ska sägas att om anklagelserna är riktiga ska det naturligtvis utredas och beivras. Att det i så fall inte förändrar helhetsbilden det minsta är en annan sak.

I sin debattartikel beskriver Ascher hur han möter migrationsministern, Utlänningsnämnden och Migrationsverket och försöker framföra medicinska och vetenskapliga kunskaper om de apatiska barnen, och hur myndigheterna "bryter mot lagen, regeringens vägledande beslut och till och med Utlänningsnämndens egna instruktioner". Och, värst av allt, hur han inte finner "någon ansvarig som är beredd att med svenskt civilkurage ansvara för de beslut som fattas". Alla skyller på alla. Ascher beskriver svensk asylhantering med ett enda förfärande ord: rättsröta. Och han undrar: "Hur blev det så illa?"

Är svaret att vi har skapat en värld där var och en är så rädd om sitt eget att den främmande blir ett hot? En värld där den första försvarslinjen är att inte släppa in främlingen i landet och den andra att inte släppa in honom i gemenskapen? På det sättet föder utanförskap och främlingskap precis de saker vi vill försvara oss mot. Det är inte vår generositet mot dem som söker skydd hos oss som hotar vår välfärd, utan vår girighet och egoism.

Därför vill vi ropa till er som i vårt namn driver en oförsvarbar flyktingpolitik: Infektera oss inte mer med detta kallsinne, dessa undanflykter, dessa skruvade förklaringar och denna manipulativa ämbetsutövning. Det ni gör förgiftar oss alla! Vi vill kunna leva och andas också vi, inte bli ett apatiskt folk som kurar i rädslans fosterställning och tittar i väggen i stället för att frimodigt se varandra och omvärlden i ögonen. Ni får inte göra detta mot oss och mot er själva. Historiens dom kommer att bli obarmhärtig!

Ascher hänvisar till Nürnbergrättegångarna efter nazismens folkmord. Vilken skam att den varningsklockan ska behöva ljuda i Sverige i vår tid! "En av de viktigaste slutsatserna var att alla människor har en juridisk och moralisk förpliktelse för sina handlingar. Man kan aldrig skylla på att man bara lyder order eller utför andras beslut", påminner Ascher. Den som har ansvar måste ta sitt ansvar.

Värst är kanske insikten om allas vårt ansvar. Att vår tystnad gör oss delaktiga. När vi vänder oss bort i vämjelse från dem som förgäves försöker formulera ett försvar för det oförsvarliga är det oss själva vi tar avstånd ifrån, såframt vi inte sätter oss till motvärn.

Alla dessa från början säkert välmenande människor är av samma skrot och korn som du och jag. Om vi hade gått i deras mockasiner, om vi hade utsatt oss för alla de små steg av argumentförskjutning och grupptryck som de hade det kanske varit vi som känt oss tvungna att lägga ut dimridåer för att skapa buffertzoner mellan våra stolta deviser och den anskrämliga verkligheten. Sist och slutligen står vi där alla med ansvar så länge vi håller de människor det gäller på armlängds avstånd och tror att medmänsklighet kan visas blott och bart genom skattefinansierade ombud.

Nu är tid att återknyta till vårt stolta historiska arv som de värnlösa försvarare och visa oss värda det förtroende flyktingar ger oss genom att söka sig hit.

Håkan Arenius

hakan.arenius@dagen.se

© Dagen - dagen.se 2005

Allt innehåll på dagen.se är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Citera gärna, men ange alltid källan Dagen.